

ogsaa der vilde det være naturligt at have Bestemmelse om en saadan Medunderskrift. Jeg tror derfor, at, hvis man overhovedet senere vil gaa ind paa Bestemmelser i denne Retning, maa det være saaledes, at man maa forsøge paa at finde en Maade, hvorpaa man nærmere kan bestemme, naar der skal Kontrafsignatur, og saa nærmere bestemme, naar man kan nøies med en enkelt Ministers Underskrift, eller naar man i saa Henseende skal stille videregaaende Fordringer. Det var, hvad jeg ønskede at bemærke med Hensyn til det foreliggende første Udsnit. — Jeg skal med Hensyn til det andet Udsnit ligeledes fatte mig meget kort, just fordi jeg ikke i mindste Maade ønsker at oppripe gamle Stridsspørgsmaal, idet jeg altsaa blot vil gjøre Bemærkninger med Hensyn til Hovedpunkterne, og da vil jeg, før jeg gaar over til de Hovedpunkter, jeg ønsker at tale om, blot gjøre nogle ganske korte Bemærkninger med Hensyn til et ganske enkelt Spørgsmaal, som har fundet sin Afgjørelse i det foreliggende Forslags § 12. Det er nemlig ganske mærkeligt, at det træffer sig saaledes, at Regjeringen for nogle Dage siden har sendt Thinget en Meddelelse om, at det har benyttet Grundlovens § 19 og erhvervet Hs. Majestæt Kongens Samtykke til, at Rigsdagen maa blive sammen ud over den grundlovsmæssige Tid. Det har man fra flere Sider ikke syntes om; men det er jo mærkeligt, at § 12 i det foreliggende Lovforslag foreskriver Straf, hvis en Minister undlader at foretage saadanne Handlinger, som der her er Tale om. Der staar nemlig i Grundlovens § 19, at „Kongen sammenkalder en ordentlig Rigsdag hvert Aar,“ og der staar derefter: „Uden Kongens Samtykke kan den ikke forblive længere sammen end 2 Maanedre.“ I det foreliggende Lovforslags § 12 staar, at Overtredelse af Bestemmelserne i Grundlovens § 19 straffes med Fængsel eller i Tilfælde af Naagtsomhed med Bøder. Altsaa maa ikke alene det, ikke at sammenkalde den ordinære Rigsdag hvert Aar, være strafbart, men ogsaa, hvis Regjeringen lader Rigsdagen sidde længere sammen end 2 Maanedre, uden at erhverve Kongens Samtykke dertil. Det er i det Mindste mig aldeles umuligt at fortolke Paragrafen paa anden Maade, saa det er en ganske mærkelig Uilslutning, den høie Regjering her faar fra Forslagsstillernes Side. Det skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind paa, det var man i Stand til at ville rette ved den senere Forhandling, men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at de Bestemmelser, der foreligge i §§ 14 og 15 efter min Mening slet ikke høre hjemme der. (Afbrydelse af Holstein-Ledreborg). Et æret Medlem her ved Siden af mig siger: „Nei, de høre ikke hjemme her.“ (Holstein-Ledreborg: Jeg tænkte det nok). Nu vel, jeg fastholder, hvad jeg udtalte, at de høre ikke hjemme her. Her er Spørgsmaal om at give Bestemmelser med Hensyn til Straffeanvar, men

ved at optage Bestemmelser som de i §§ 14 og 15 kommer man ind paa et helt andet Omraade, idet man nemlig kommer ind paa Spørgsmaalet om Ønskeligheden af Parlamentarismen, om Ønskeligheden af foreløbige Love overhovedet, om Ønskeligheden af foreløbige Finanslove o. s. v.; men det skal jeg ikke komme ind paa, just fordi jeg ikke anser det for ønskeligt, at faae gamle Stridsspørgsmaal dragne frem; men jeg vil kun henlede de ærede Forslagsstillernes Opmærksomhed paa, om de overhovedet tro, at det er muligt eller at det i alt Fald vilde være til Nytte, selv om man kunde faae vedtaget og stadfæstet Bestemmelser som dem, der findes i §§ 14 og 15. Jeg ser nemlig ikke rettere, end at disse Bestemmelser næsten maa betragtes som en Art Tillæg til eller Forandring i Grundloven, og at de derfor nærmest maa behandles efter Grundlovens § 95; men hvis det ikke er Tilfælde, saa vil den Betydning, som disse Bestemmelser ville faae, dersom en Lov som denne engang skulde blive stadfæstet, efter min Mening blive noget tvivlsom. Det er mig nemlig umuligt at se Andet, end at man i § 14 har tilføjet en yderligere Betingelse til Berettigelsen af at udstede foreløbige Love. Vi have i Grundlovens § 25 Bestemmelser om foreløbige Love, hvorefter der foredræs, at Tilfældet skal være særdeles paatrængende, at Rigsdagen ikke er samlet, og at Loven ikke maa stride mod Grundloven. Flere Betingelser foredræs der ikke i Grundlovens § 25 med Hensyn til selve Udstedelsen af den foreløbige Lov; men her kommer i § 14 en hel ny Betingelse til, den nemlig, at Loven ikke maa være af en saadan Bestaffenhed, at det ved Udstedelsen maatte kunne forudses som overveiende sandsynligt, at Rigsdagens Stadfæstelse maatte blive negtet i et af eller begge Tilfældene. Jeg ser ikke rettere, end at der her er sat en Betingelse til foruden dem, der findes i Grundlovens § 25, og hvilken Betingelse indskrænker Grundloven. Det forekommer mig, at hvis denne Betingelse skal have den samme Betydning som de øvrige Betingelser i Grundloven, saa maa den behandles efter Bestemmelserne i Grundlovens § 95 om Grundlovsforandringer, men hvis dette ikke sker, anser jeg det rigtignok for meget tvivlsomt, hvilken Betydning den vil kunne faae. Jeg ser ikke rettere, end at man meget let kunde tænke sig to Ting, baade at en senere Regjering, hvis dette Udkast blev til Lov, først kunde ved en foreløbig Lov gjøre Forandring i denne Lov, eller hvis ikke, saa kommer det andet Spørgsmaal, nemlig: hvad Betydning vil Rigsretten tillægge en saadan Lov, der ikke er behandlet paa den i Grundlovens § 95 foreskrevne Maade, men er udkommet som sædvanlig Lov? Vil den kunne tillægges Betydning ved selve Spørgsmaalet om Berettigelsen af Udstedelsen af og Ønskeligheden af selve den foreløbige Lov? Dette turde dog være tvivlsomt. Jeg tror i det Hele, at de Herrer Forslagsstillere her ere komne ind paa en noget